

PRESSEMEDDELELSE

Nuuk, Narsaq, Aarhus og København, d. 25. maj 2016

Det grønlandske Landsting forkaster borgerinddragelse i uranspørgsmål

Fredag d. 20. maj nedstemte det grønlandske Landsting, Inatsisartut, med et lille flertal et forslag fremsat af oppositionspartiet Inuit Ataqatigiit (IA) om afholdelse af en folkeafstemning om genindførelse af uranforbuddet. Forslaget ville have givet befolkningen mulighed for at tage stilling til det store uranmineprojekt i Kuannersuit/Kvanefjeld-projekt nær ved byen Narsaq i Sydgrønland. Man må nu forvente, at den foreløbige ansøgning om tilladelse til minedrift, som det australskejede selskab, *Greenland Minerals and Energy (GME)*, har indleveret til myndighederne, bliver viderebehandlet. GME afventer vejledning, før det indleverer den endelige ansøgning, der herefter sendes i offentlig høring.

”Endnu før det første kilo uran er udvundet, er den grønlandske befolkning mere splittet end nogensinde før”, udtaler Mikkel Myrup, formand for Avataq, Grønlands Natur & Miljøforening. ”Inatsisartuts forkastelse af en folkeafstemning løser ingen problemer, tværtimod bliver de værre. Forkastelsen er blot det seneste af en lang række brud på løfter om åbenhed, gennemsigtighed og inddragelse af borgerne i uranspørgsmålet. Meningsmålinger har vist, at kun én ud af ti er tilfredse med borgerinddragelsen på dette område, og efter nedstemningen af forslaget om en folkeafstemning, må man forvente, at dette tal er faldet yderligere”. [1]

Et af regeringskoalitionens hovedargumenter mod en folkeafstemning var, at der skulle udbetales erstatning til GME, såfremt uranforbuddet blev genindført. Kort før koalitionen forkastede forslaget, blev dette argument imidlertid afkræftet. I et skriftligt svar på et spørgsmål stillet af IA indrømmede Råstofminister Randi Vestergaard Evaldsen, at myndighederne kan afvise en ansøgning om uranminedrift fra GME af en hvilken som helst grund uden at pådrage sig et erstatningsansvar [2].

”Man må spørge sig selv, hvordan politikerne i regeringskoalitionen først kan gå ud og sige, at der skal betales erstatning, hvis uranmineprojektet i Kuannersuit bremses af en folkeafstemning, og derefter – efter at være forelagt tillægget til standardaftalen med GME og bedt om at fortolke det – går ud og siger det modsatte”, udtaler Mariane Paviassen, forkvinde for Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq. ”Den gode nyhed er, at vi nu ved med sikkerhed, at der ikke skal betales erstatning, hvis GME’s ansøgning om uranminedrift forkastes af miljø- eller sundhedsmæssige grunde”.

Allerede før den er offentliggjort, vides med sikkerhed, at selskabet planlægger at deponere næsten en milliard tons radioaktivt affald i Taseq-søen højt oppe i Taseq-dalens afvandingssystem [3]. Iflg.

internationale ekspertvurderinger betyder det, at det planlagte mineprojekt ikke lever op til miljøbestemmelserne i Det Europæiske Mineaffaldsdirektiv, fordi de giftige og radioaktive stoffer i affaldet ikke kan holdes afsondret fra det omgivende miljø [4].

"Den danske regering har hele tiden hævdet, at den forholder sig neutralt i det grønlandske uranspørgsmål", udtaler Hans Pedersen fra VedvarendeEnergi. "Ikke desto mindre har forskningsinstitutioner såsom GEUS og DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi på Aarhus Universitet, hvis aktiviteter finansieres over den danske finanslov, virket for, at Kuannersuit-mineprojektet blev realiseret. Det er forskere herfra, der skal vurdere, hvorvidt det planlagte mineprojekt er sundheds- og miljømæssigt forsvarligt. Man må derfor formode, at de vender tommelfingeren nedad, når projektet ikke lever op til miljøkrav, der er gældende i EU og dermed i Danmark. I modsat fald ville det betyde, at man i danske forskningsinstitutioner proaktivt arbejder for, at miljøstandarder, der er for lave til at kunne indføres i Danmark, fordi de strider mod EU-retten, kommer til at gælde i Grønland".

For nærmere oplysninger, kontakt:

Avataq (www.avataq.gl): Mikkel Myrup, tlf.: +299 22 84 23, e-mail: [mikkelmyrup\(at\)post.com](mailto:mikkelmyrup(at)post.com)

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq: Mariane Paviassen, tlf.: +299 25 01 69 e-mail: [uraninaamik\(at\)outlook.dk](mailto:uraninaamik(at)outlook.dk)

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Nuuk: Erik Jensen, tlf.: +299 27 63 37, e-mail: [erik67jensen\(at\)icloud.com](mailto:erik67jensen(at)icloud.com)

Nuup Kangerluata Ikinngutai /Nuuk Fjords Venner: Piitannguaq Tittussen, tlf.: +299 52 06 57, e-mail: [polt\(at\)greenet.gl](mailto:polt(at)greenet.gl)

Det Økologiske Råd (www.ecocouncil.dk): Christian Ege, tlf.: +45 33 18 19 33, (mob.) +45 28 58 06 98, e-mail: [christian\(at\)ecocouncil.dk](mailto:christian(at)ecocouncil.dk)

NOAH Friends of the Earth Denmark (<http://noah.dk/urangruppe/>): Falke Thue Mikailsen, tlf.: +45 27 12 11 65, e-mail: [ftm\(at\)inuitnation.org](mailto:ftm(at)inuitnation.org) Niels Henrik Hooge, tlf.: +45 21 83 79 94, e-mail: [nielshenrikhooge\(at\)yahoo.dk](mailto:nielshenrikhooge(at)yahoo.dk) og Palle Bendsen, tlf.: +45 30 13 76 95, e-mail: [palle\(at\)bendsen.dk](mailto:palle(at)bendsen.dk)

VedvarendeEnergi (www.ve.dk): Hans Pedersen, tlf.: +45 51 92 24 14, e-mail: [pedersen\(at\)ve.dk](mailto:pedersen(at)ve.dk)

Noter:

[1] En meningsmåling foretaget af HS Analyse for ICC Greenland og WWF Verdensnaturfonden viser, at kun en ud af ti mener, at borgerinddragelsen på uranområdet er god, mens omkring 60 pct. vurderer den til at være ikke særlig god eller decideret dårlig, jf. <http://www.wwf.dk/rss.cfm?uNewsID=10820>

[2] Naalakkersuisoq for Finansier og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen, Svar på § 37 spørgsmål 2016-115 vedrørende erstatning fra medlem af Inatsisartut, Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit: http://ia.gl/bcknd/wp-content/uploads/115_erstatningskrav_aqge_svar.pdf

[3] Pressemeldelse fra Avataq, Det Økologiske Råd, NOAH Friends of the Earth Denmark og VedvarendeEnerg, 28/4 2014: Ny rapport bekræfter Kuannersuit/Kvanefjeld-mineprojektets mangel på bæredygtighed: <http://kortlink.dk/k5vs>

[4] Tidligere Seniorforsker i Öko-Institut Gerhard Schmidt, Environmental and health impacts of uranium mining in Greenland, March 2016, s. 6: <http://noah.dk/wp-content/uploads/2016/03/Gerhard-Schmidt-presentation-2016-3-16.pdf>

Link til Det Europæiske Mineaffaldsdirektiv: <http://kortlink.dk/ku3a>